

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego”

[COM(2018) 238 final – 2018/0112(COD)]

(2018/C 440/31)

Sprawozdawca: **Marco VEZZANI**

Wniosek o konsultację	Parlament Europejski, 28.5.2018 Rada Unii Europejskiej, 22.5.2018
Podstawa prawna	Art. 114 i 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego
Data przyjęcia przez sekcję	6.9.2018
Data przyjęcia na sesji plenarnej	19.9.2018
Sesja plenarna nr	537
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	190/0/3

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) przyjmuje z zadowoleniem wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia i uważa go za istotny pierwszy krok w kierunku propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego. Uważa zwłaszcza że wniosek ten jest bardzo istotny, gdyż po raz pierwszy reguluje relacje B2B związane z handlem elektronicznym, i zaleca jego szybkie zatwierdzenie, tak by wypełnić oczywistą lukę prawną.

1.2. Komitet uważa niemniej, że samo rozporządzenie nie rozwiązuje wszystkich problemów jednolitego rynku cyfrowego i nie udziela odpowiedzi na wszystkie pytania. Podstawą rozporządzenia jest *de facto* przejrzystość, lecz ona sama nie wystarczy do uregulowania rynku cyfrowego, który jest bardzo dynamiczny i złożony, w którym dysproporcję między podmiotami globalnymi a użytkownikami biznesowymi (zwłaszcza MŚP) można wyeliminować jedynie dzięki ustanowieniu wyraźniejszych granic i stosunków między stronami oraz zwalczeniu nadużywania pozycji dominującej. EKES zaleca ponadto jak najszybsze zajęcie się kwestią *wymiaru społecznego cyfryzacji* poprzez uruchomienie procesów dialogu społecznego. W tej całościowej wizji na taką samą uwagę zasługują kwestie związane z dumpingiem podatkowym, gospodarką i własnością danych, podobnie zresztą jak Komisja postępuje odnośnie do innych dossier.

1.3. EKES zaleca wprowadzenie do rozporządzenia zakazu *klauzul parytetu cenowego*, które obecnie stanowią przeszkodę w konkurencji, są szkodliwe dla przedsiębiorstw i konsumentów i mogą spowodować, że duże platformy internetowe będą miały pozycję oligopolistyczną lub monopolistyczną. Zasadnicze znaczenie ma to, by konsumenci mogli nabywać towary i usługi po niższych cenach, by przedsiębiorstwa mogły rozwijać skutecznie działalność za pośrednictwem swych własnych stron internetowych i by nowe platformy internetowe mogły się rozwijać i wchodzić w uczciwą konkurencję z już istniejącymi przedsiębiorstwami.

1.4. EKES uważa, że ewentualne zróżnicowane traktowanie (np. ranking) z korzyścią dla określonych przedsiębiorstw (zwłaszcza za opłatą) powinno zostać nie tylko wyjaśnione umownie użytkownikom biznesowym, lecz powinno być również jasne dla konsumentów w chwili szukania produktów lub usług internetowych dzięki ostrzeżeniu typu „reklama sponsorowana”, „reklama płatna” itp. Równie istotne jest powiadomienie użytkowników biznesowych i konsumentów o głównych parametrach tworzenia klasyfikacji, które decydują o plasowaniu użytkowników biznesowych.

1.5. Komitet popiera wprowadzenie mechanizmów pozasądowego rozstrzygnięcia sporów, zalecając określenie ujednoczonych kryteriów, które gwarantowałyby niezależność mediatorów. EKES uważa, że izby handlowe, które w skali krajowej już prowadzą skutecznie tę działalność, mogą stanowić odpowiedni punkt odniesienia. Równie istotne jest, by mechanizmy wszczęcia powództw o zaniechanie zachowania naruszającego czyjś prawnie chroniony interes, mające na celu zapobieżenie szkodom dla użytkowników biznesowych lub ich zaprzestanie, były proste, jasne i niedrogie.

1.6. EKES uważa, że unijne obserwatorium gospodarki platform internetowych będzie odgrywać kluczową rolę we wdrażaniu zarówno omawianego rozporządzenia, jak i wszystkich innych inicjatyw legislacyjnych z nim związanych. Nadaje mu to nie tylko dużej wagi technicznej, lecz również politycznej. Komitet przeprowadził rozważania na podstawie rozlicznych opinii w tej dziedzinie i wyraża swą gotowość do wsparcia prac grupy ekspertów przez udział swego delegata w funkcji obserwatora, aby w ten sposób przedstawić koncepcję zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego.

2. Wprowadzenie

2.1. Platformy i wyszukiwarki internetowe są podstawowym elementem *ekosystemu cyfrowego* i mają istotny wpływ na jego organizację oraz działanie. W ostatnich latach zyskały one kluczowe znaczenie w rozwoju sieci, proponując nowe modele społeczne i gospodarcze, za pomocą których ukierunkowują one wybory i działania obywateli oraz przedsiębiorstw.

2.2. Handel elektroniczny w Europie rośnie w zawrotnym tempie. Obrót ze sprzedaży detalicznej w 2017 r. był szacowany na 602 mld EUR (+14% w stosunku do roku 2016). Dane te są w pełni zgodne z tendencją wzrostową odnotowaną w poprzednim roku, kiedy wartość sprzedaży wyniosła 530 mld EUR (+15% w stosunku do roku 2015) ⁽¹⁾.

2.3. Według Eurostatu ⁽²⁾ w 2016 r. 20% przedsiębiorstw w UE-28 prowadziło działalność w dziedzinie handlu elektronicznego. Występują jednak duże różnice tego odsetka w zależności od wielkości przedsiębiorstw. Sprzedaż internetową prowadzi 44% dużych przedsiębiorstw, 29% średnich i tylko 18% małych.

2.4. 85% przedsiębiorstw działających w sektorze handlu elektronicznego korzysta z własnej strony internetowej, niemniej odnotowuje się stały wzrost wykorzystania platform internetowych, których używa 39% przedsiębiorstw (*użytkownicy biznesowi*) ⁽³⁾. Jest to spowodowane przez dwa czynniki: rosnące zainteresowanie handlem elektronicznym ze strony MŚP, które postrzegają platformy internetowe jako strategiczne narzędzie zdobywania rynku cyfrowego, oraz ogromny rozwój platform współpracy (tzw. sieci społecznościowych), wyznaczających rytm rzeczywistego i wirtualnego życia użytkowników.

2.5. Chociaż ponad milion europejskich MŚP korzysta z usług pośrednictwa internetowego, liczba platform świadczących takie usługi jest względnie niewielka. W związku z tym MŚP są całkowicie uzależnione od platform internetowych i wyszukiwarek, a ponadto te platformy i wyszukiwarki mogą podejmować jednostronne działania, które szkodzą prawomocnym interesom przedsiębiorstw i konsumentów.

2.6. Według innego badania Komisji niemal 50% europejskich przedsiębiorstw działających na platformach internetowych napotyka problemy. Ponadto w 38% przypadków problemy związane ze stosunkami umownymi pozostają nierozwiązane, podczas gdy 26% przypadków jest rozwiązywanych, lecz z trudnością ⁽⁴⁾.

2.7. W szczególności konsumenci odczuwają pośrednio skutki ograniczenia pełnej i uczciwej konkurencji. Ograniczenie to jest widoczne w wielu sytuacjach: od braku przejrzystości w odniesieniu do plasowania towarów i usług aż po brak możliwości wyboru spowodowany niskim poziomem zaufania przedsiębiorstw do rynku cyfrowego.

2.8. Mechanizmy dochodzenia roszczeń przewidziane dla przedsiębiorstw są ograniczone, słabo dostępne i często nieskuteczne. Nieprzypadkowo ogromna większość przedsiębiorstw skupia się na sprzedaży internetowej swoich produktów na terytorium własnego kraju (93%), głównie z powodu rozdrobnienia przepisów, wskutek którego rozwiązywanie sporów transgranicznych jest długie i żmudne ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ „European E-commerce Report 2017” [Europejskie sprawozdanie na temat handlu elektronicznego 2017].

⁽²⁾ Eurostat, „Digital economy and society statistics – enterprises” [Dane statystyczne dotyczące gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego – przedsiębiorstwa], 2018 r.

⁽³⁾ Eurostat, „Web sales of EU enterprises”, 2018 r.

⁽⁴⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3372_pl.htm.

⁽⁵⁾ Eurostat, „E-commerce statistics” [Dane statystyczne dotyczące handlu elektronicznego], 2017 r.

2.9. Dotychczas prawodawstwo UE skupiało się na określaniu relacji między przedsiębiorstwami a konsumentami w handlu internetowym (B2C), nigdy nie rozwiązując w zdecydowany sposób kwestii dotyczących relacji między przedsiębiorstwami a platformami internetowymi (B2B).

2.10. Z tego względu Komisja włączyła do wniosku w sprawie przeglądu strategii jednolitego rynku cyfrowego⁽⁶⁾ inicjatywę uzupełnienia tego aspektu prawodawstwa UE, aby zapewnić sprawiedliwe relacje i przejrzystość oraz uniknąć nadużyć wynikających z luk prawnych lub z rozdrobnienia przepisów w związku z różnymi ustawodawstwami krajowymi.

3. Streszczenie wniosku

3.1. Celem wniosku jest uregulowanie usług pośrednictwa oferowanych przedsiębiorstwom przez platformy internetowe i wyszukiwarki. Dotyczy to również usług aplikacji internetowych oprogramowania (tzw. sklepów z aplikacjami) oraz usług internetowych platform współpracy (tzw. sieci społecznościowe).

3.2. Rozporządzenie stosuje się do wszystkich dostawców usług pośrednictwa internetowego (mających siedzibę w UE lub poza UE), pod warunkiem że użytkownicy biznesowi lub użytkownicy z witryną firmy mają siedzibę w UE i że przynajmniej odnośnie do części transakcji oferują oni swoje produkty lub usługi konsumentom europejskim. Konsumenti powinni znajdować się w UE, ale nie muszą mieć miejsca zamieszkania w UE, nie muszą też posiadać obywatelstwa UE.

3.3. W celu zapewnienia sprawiedliwych relacji i przejrzystości te platformy muszą w prosty i jasny sposób informować przedsiębiorstwa o zasadach i warunkach umowy. Ewentualne zmiany należy zgłaszać z co najmniej 15-dniowym wyprzedzeniem. W szczególności wymagane jest udzielenie informacji o sposobach publikacji ogłoszeń oraz o przewidzianych kryteriach zawieszenia lub zakończenia świadczenia usługi.

3.4. Ponadto we wniosku wskazuje się, że parametry, które określają **plasowanie** ogłoszeń lub stron internetowych, mają być przekazywane przedsiębiorcom, nawet jeśli są one płatne. Ewentualne przypadki **zróżnicowanego traktowania**, w wyniku którego faworyzowane są produkty lub usługi oferowane konsumentom przez dostawcę usług lub przez kontrolowanych przez niego użytkowników biznesowych, muszą być wyjaśnione w zasadach i warunkach umowy.

3.5. Aby zapewnić lepszą ochronę praw małych przedsiębiorstw, Komisja przewiduje stworzenie przez dostawców usług internetowych **wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg**. Skargi muszą być rozpatrywane w krótkim terminie, jednoznacznie wskazanym użytkownikom. Ponadto dostawcy będą zobowiązani publikować okresowe sprawozdania na temat liczby, przedmiotu i czasu rozpatrywania skarg, ze wskazaniem podjętych decyzji.

3.6. Przewiduje się również **system pozasądowego rozstrzygania sporów**. W ramach tego systemu firma będzie mogła korzystać z usług **mediatora** wskazanego wcześniej przez dostawcę usług w warunkach umownych.

3.7. Mediatorzy muszą być bezstronni i niezależni. Zachęca się dostawców, aby wspierali powstawanie stowarzyszeń mediatorów, w szczególności rozstrzygających spory o charakterze transgranicznym.

3.8. **Koszty przestrzegania przepisów** poniosą głównie dostawcy usług, natomiast nie będą one obciążać MŚP⁽⁷⁾. Wyżej wskazane środki nie wykluczają możliwości skorzystania z drogi sądowej, lecz mają na celu ułatwienie skutecznego i szybkiego rozstrzygnięcia sporów.

3.9. Nowe ramy prawne będą monitorowane. W tym celu przewiduje się utworzenie unijnego **obserwatorium gospodarki platform internetowych**⁽⁸⁾, które będzie wspierać Komisję w przeprowadzaniu analizy rozwoju rynku cyfrowego, a także w dokonywaniu oceny stanu wdrożenia i skutków rozporządzenia. Zebrane wyniki zostaną uwzględnione w przeglądzie wniosku dotyczącego rozporządzenia, przeprowadzanym co trzy lata.

3.10. We wniosku ustanawia się prawo do wniesienia przez organizacje bądź stowarzyszenia reprezentujące lub organy publiczne powództwa o zaniechanie zachowania naruszającego czyjś prawnie chroniony interes, aby powstrzymać wszelkie przypadki nieprzestrzegania przez dostawców usług pośrednictwa internetowego wymogów zawartych w omawianym rozporządzeniu lub ich zakazów.

⁽⁶⁾ COM(2017) 228 final.

⁽⁷⁾ Zalecenie 2003/361/WE.

⁽⁸⁾ Obserwatorium zostanie utworzone zgodnie z decyzją Komisji C(2018)2393. Będzie się ono składać z co najmniej 10 i nie więcej niż 15 niezależnych ekspertów wyłonionych w drodze konkursu publicznego. Eksperti będą sprawować swoją funkcję bezpłatnie przez okres dwóch lat.

3.11. Komisja zachęca dostawców usług internetowych i reprezentujące ich organizacje do opracowania **kodeksów postępowania**, aby w ten sposób przyczynić się do właściwego stosowania rozporządzenia, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb MŚP.

4. Uwagi ogólne

4.1. EKES był jednym z pierwszych orędowników rozwoju cyfrowego oraz związanych z nim procesów gospodarczych i społecznych. W szczególności, mając świadomość zagrożeń i możliwości związanych z cyfryzacją, Komitet zawsze zachęcał Komisję do określenia bezpiecznych, jasnych, przejrzystych i sprawiedliwych ram jednolitego rynku cyfrowego.

4.2. Zgodnie ze swoimi wcześniejszymi opiniami⁽⁹⁾ EKES z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości usług pośrednictwa internetowego. W szczególności pozytywnie ocenia elastyczne podejście przyjęte we wniosku, ponieważ konieczne jest ustanowienie czytelnych ram odniesienia, a jednocześnie zapewnienie sprawiedliwej konkurencji w sektorze, który stale się rozwija.

4.3. Komitet uważa, że inicjatywa ta ma zasadnicze znaczenie dla ochrony MŚP jako pierwszych użytkowników usług internetowych⁽¹⁰⁾, a także dla stworzenia ram prawnych zapewniających sprawiedliwe relacje i rzeczywistą konkurencję. Równie ważne jest, aby umożliwić MŚP maksymalne wykorzystanie możliwości wzrostu na jednolitym rynku cyfrowym, zarówno za pośrednictwem własnej strony internetowej, jak i za pośrednictwem platform internetowych.

4.4. W związku z tym trzeba uwzględnić, że wejście na rynek cyfrowy jest bardzo złożonym wyzwaniem dla MŚP. Muszą one *de facto* zmienić swój system produkcji i dystrybucji oraz nabyć nowych specjalistycznych kompetencji i umiejętności, realizując odpowiednie inwestycje, bez których byłyby automatycznie wykluczone z tego rynku, co miałoby również negatywny wpływ na ich wizerunek. W związku z tym konieczne jest wprowadzenie dodatkowych instrumentów, również finansowych, by ułatwić taką transformację.

4.5. EKES uważa, że *klauzule parytetu cenowego* (zwane również *klauzulami najwyższego uprzywilejowania*) stanowią obecnie poważną przeszkodę w rozwoju uczciwej i otwartej konkurencji na jednolitym rynku cyfrowym. Klauzule te zobowiązują użytkownika biznesowego do wyznaczenia na określonej platformie internetowej swojej własnej niższej ceny zarówno w stosunku do innych platform internetowych, jak i własnej strony internetowej. Powoduje to poważne zakłócenie na rynku, gdyż ułatwia umocnienie nielicznych istniejących platform internetowych (uniemożliwiając rozwój nowych platform), ogranicza możliwości skorzystania przez konsumentów z niższych cen i wiąże użytkownika biznesowego z platformą bez możliwości rozwinięcia swojej własnej sieci dystrybucji bezpośredniej z konsumentami. Po interwencjach organów gwarantujących konkurencję praktyka ta została zakazana w wielu krajach UE⁽¹¹⁾, co wpłynęło pozytywnie na funkcjonowanie rynku, przynosząc korzyści zarówno przedsiębiorstwom, jak i konsumentom. Z tego względu EKES pragnie, by szybko zakazano takich klauzul w całej UE, być może w związku z omawianym rozporządzeniem.

4.6. EKES wskazuje, że obecnie większość rynku internetowych usług pośrednictwa znajduje się w rękach kilku dużych graczy, w sporej części spoza UE. W związku z tym w fazie wdrażania przepisów należy również monitorować i zapewniać uczciwą konkurencję między platformami internetowymi, a także możliwość wejścia na rynek nowych platform, w szczególności europejskich.

4.7. EKES stwierdza z zadowoleniem, że liczne wnioski i zalecenia przedstawione w jego wcześniejszych opiniach zostały uwzględnione w rozporządzeniu. W szczególności zauważa wyraźne analogie i ciągłość w kwestiach dotyczących przejrzystości i jasności warunków umownych, wyjaśniania parametrów plasowania i ewentualnych przypadków zróżnicowanego traktowania, określenia jednoznacznych mechanizmów rozpatrywania skarg oraz pozasądowego rozstrzygania sporów, zwiększenia odpowiedzialności platform internetowych (kodeksy postępowania) i monitorowania procesów⁽¹²⁾. Podkreśla zwłaszcza że w sposób jasny i rozpoznawalny należy przekazywać konsumentom informacje o ewentualnym **zróżnicowanym traktowaniu** korzystnym dla określonych produktów lub usług (często za opłatą).

⁽⁹⁾ Dz.U. C 75 z 10.3.2017, s. 119; Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 102; Dz.U. C 12 z 15.1.2015, s. 1 i Dz.U. C 271 z 19.9.2013, s. 61.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 389 z 21.10.2016, s. 50.

⁽¹¹⁾ Niemcy, Francja, Włochy, Szwecja, Belgia, Austria.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 75 z 31.5.2017, s. 119 i Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 102.

4.8. Komitet uważa, że wniosek odpowiednio wpisuje się w szersze ramy prawne jednolitego rynku cyfrowego, którego budowa jest jednak jeszcze wciąż daleka od ukończenia. Unia Europejska ma niższy poziom wyników pod względem liczby użytkowników, przedsiębiorstw i transakcji internetowych niż główni światowi konkurenci. W związku z tym EKES wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia dalszych wysiłków w celu zakończenia procesu tworzenia ram prawnych dla całego sektora handlu elektronicznego, a w szerszym ujęciu dla demokracji elektronicznej, tak aby internet i rynek cyfrowy stały się bezpiecznym miejscem, stwarzającym możliwości dla wszystkich.

4.9. *Gospodarka oparta na danych* jest kluczowym elementem rynku cyfrowego. EKES uważa w szczególności, że *własności danych* nie można podporządkować wyłącznie uregulowanej umownie zgodzie między dwoma podmiotami. Ponadto przejrzystość informacji, o której mowa we wniosku, nie rozwiązuje kluczowej kwestii wykorzystania takich danych po ich pozyskaniu przez podmiot prywatny. Dlatego też EKES zaleca Komisji, by pilnie zajęła się tą kwestią i ją uregulowała w nadrzędnym interesie użytkowników oraz zgodnie z samą koncepcją *gospodarki opartej na danych* ⁽¹³⁾.

4.10. EKES uważa, że jednolity rynek cyfrowy powinien zapewniać równe warunki wszystkim uczestniczącym w nim podmiotom gospodarczym, zarówno z UE, jak i spoza UE. W związku z tym zaleca Komisji zwalczanie wszelkich nieuczciwych praktyk handlowych, takich jak cyfrowy dumping podatkowy, przez wprowadzenie przepisu, że podatek od zysków powinno się płacić tam, gdzie faktycznie prowadzona jest działalność gospodarcza ⁽¹⁴⁾ i że powinien on odpowiadać rzeczywistemu wolumenowi działalności ⁽¹⁵⁾. Za przykład można podać fakt, że platforma Airbnb uiszcza we Francji w 2015 r. jedynie 69 tys. EUR podatku w porównaniu z ok. 5 mld EUR podatku całego sektora hotelarskiego ⁽¹⁶⁾.

4.11. Komitet uważa, że niezbędne jest jak najszybsze ukończenie prac nad ramami prawnymi całego łańcucha handlu elektronicznego, aby stworzyć odpowiednie gwarancje i system ochrony dla wszystkich podmiotów działających na jednolitym rynku cyfrowym ⁽¹⁷⁾. W szczególności uważa, że sprawą podstawowej wagi jest stawienie czoła najbardziej spornym aspektom społecznego wymiaru transformacji cyfrowej, takim jak wynagrodzenia, umowy, warunki i czas pracy osób zatrudnionych do obsługi platform cyfrowych ⁽¹⁸⁾ lub do świadczenia powiązanych z nimi usług ⁽¹⁹⁾. W tym celu zaleca się szybkie uruchomienie procesów europejskiego dialogu społecznego ⁽²⁰⁾. Ponadto zważywszy na rosnącą liczbę aktów prawnych mających uregulować sektor, zaleca się sporządzenie kodeksu praw obywateli w internecie ⁽²¹⁾.

5. Uwagi szczegółowe

5.1. EKES opowiada się za rozszerzoną definicją pojęcia „dostawców usług pośrednictwa internetowego”. Podejście to jest uzasadnione szybkim i nieprzewidywalnym rozwojem internetu oraz handlu elektronicznego. W związku z tym EKES uważa, że kwestią zasadniczej wagi jest unormowanie sposobów i czasu zarządzania tymi usługami, a nie podmiotów cyfrowych, które je świadczą, gdyż mogą one szybko zmienić swój charakter lub funkcje w związku z szybkim i nieprzewidywalnym rozwojem sieci ⁽²²⁾.

5.2. Komitet uważa, że analizowany wniosek wypełnia bardzo istotną lukę w przepisach i ma zasadnicze znaczenie dla rozwiązania problemu rozdrobnienia przepisów w związku ze zróżnicowaniem ustawodawstw krajowych, które to rozdrobnienie obecnie stanowi jedno z głównych źródeł problemów w sporach transgranicznych. Ponadto jest zdania, że wniosek odpowiednio wpisuje się w istniejące ramy prawne jednolitego rynku cyfrowego i w nieliczne obowiązujące przepisy, które obecnie regulują – w mniej lub bardziej bezpośredni sposób – relacje B2B. Kompleksowe ramy prawne oparte na wartościach leżących u podstaw UE mogą zagwarantować szerokie pole manewru instytucjom powołanym do monitorowania przestrzegania przepisów, zapewniając im skuteczność działania.

5.3. EKES opowiada się za publikowaniem przez dostawców usług internetowych głównych parametrów plasowania ogłoszeń i stron internetowych. Zauważa jednak, że inicjatywa ta wymaga ostrożnej realizacji, ponieważ mogłaby sprzyjać oszustwom ze strony użytkowników biznesowych ze szkodą dla innych przedsiębiorstw lub konsumentów, powodując zakłócenia na rynku.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 345 z 13.10.2017, s. 130; Dz.U. C 345 z 13.10.2017, s. 138.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 75 z 10.3.2017, s. 119.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 73.

⁽¹⁶⁾ <http://www.lastampa.it/2016/08/11/esteri/airbnb-in-francia-riscoppia-il-caso-tasse-KfgawDjefZxFdSNydzs8XP/pagina.html>

⁽¹⁷⁾ INT/845, „Wpływ sztucznej inteligencji na pracę”, Franca Salis Madinier i Ulrich Samm, 2018 r. (zob. s. 1 niniejszego Dziennika Urzędowego)

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 125 z 21.4.2017, s. 10.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 75 z 10.3.2017, s. 119.

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 434 z 15.12.2017, s. 30.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 271 z 19.9.2013, s. 127.

⁽²²⁾ Dz.U. C 75 z 10.3.2017, s. 119.

5.4. Mediatorzy będą odgrywać kluczową rolę w rozwiązywaniu sporów pozasądowych. EKES uważa, że cechy wymagane od mediatorów oraz sposoby rekrutacji tychże nie zostały całkiem jasno określone, podkreśla różnice między poszczególnymi państwami członkowskimi i zaleca określenie ujednoczonych kryteriów gwarantujących ich niezależność. Proponuje rozważenie możliwości utworzenia europejskiego rejestru zawodowego, aby zwiększyć zaufanie użytkowników biznesowych. Równocześnie proponuje skorzystanie z umiejętności izb handlowych i ich działalności prowadzonej skutecznie w skali krajowej.

5.5. EKES przyjmuje z zadowoleniem wprowadzenie powództw o zaniechanie zachowania naruszającego czyjś prawnie chroniony interes, które mają chronić użytkowników biznesowych. Narzędzie to ma kluczowe znaczenie dla przezwyciężenia czynnika strachu, który często stanowi hamulec dla małych firm w obliczu dużych przedsiębiorstw wielonarodowych działających w sektorze. Uważa w szczególności, że mechanizmy ustanowione w celu wszczęcia takiego powództwa muszą być jasne, proste i niedrogie.

5.6. Obserwatorium będzie odgrywało kluczową rolę w monitorowaniu rozwoju rynku cyfrowego oraz prawidłowego i pełnego wdrożenia rozporządzenia. EKES uważa szczególnie, że ekspertów należy wybierać z najwyższą uwagą, gwarantując ich niezależność i bezstronność. Ponadto wyraża swą gotowość do wsparcia prac grupy ekspertów przez udział delegata Komitetu jako obserwatora, aby w ten sposób przyczynić się do przedstawienia koncepcji zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego⁽²³⁾.

5.7. Choć instrument rozporządzenia, któremu towarzyszy zharmonizowany system sankcji, jest uznawany za bardziej stosowny, EKES przyjmuje z zadowoleniem zachętę dla dostawców usług internetowych do opracowania kodeksów postępowania, aby zapewnić pełne i prawidłowe wdrożenie przepisów.

5.8. Komitet wskazuje, że obecnie wielkie platformy, głównie w Stanach Zjednoczonych, stosują takie praktyki handlowe mające na celu wyeliminowanie z rynku innych podmiotów, jak usługa bezpłatnych przesyłek, przynosząca szkodę przedsiębiorstwom dostarczającym paczki. W perspektywie średnioterminowej takie aspekty mogłyby doprowadzić do powstania oligopolu, przynosząc szkodę zarówno przedsiębiorstwom, jak i konsumentom. W związku z tym wzywa Komisję, aby uważnie czuwała nad tymi procesami.

5.9. EKES uważa, że wniosek ten będzie miał bardzo ważne pośrednie skutki zarówno dla konsumentów – dzięki zaoferowaniu im większej gamy produktów i zwiększeniu konkurencji między przedsiębiorstwami – jak i dla zatrudnienia, które będzie się rozwijać dzięki większej liczbie przedsiębiorstw działających na rynku cyfrowym. W tym celu ważne jest, aby również małe platformy cyfrowe (np. platformy spółdzielni) mogły znaleźć dla siebie niszę na rynku internetowym.

5.10. EKES ponownie zachęca Komisję i państwa członkowskie do wspierania procesów innowacji cyfrowej za pomocą odpowiednich strategii kształtowania umiejętności cyfrowych połączonych z ukierunkowanymi ścieżkami kształcenia i szkolenia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w najtrudniejszym położeniu⁽²⁴⁾. Ponadto jest zdania, że dla podniesienia świadomości użytkowników biznesowych, konieczne jest włączenie organizacji branżowych, by zwrócić uwagę na konkretne szkolenia i je wesprzeć ze szczególnym uwzględnieniem MŚP oraz w pełni wykorzystać możliwości związane z jednolitym rynkiem cyfrowym.

Bruksela, dnia 19 września 2018 r.

Luca JAHIER
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽²³⁾ Decyzja Komisji C(2018) 2393, art. 10.

⁽²⁴⁾ Dz.U. C 173 z 31.5.2017, s. 45 i Dz.U. C 173 z 31.5.2017, s. 1.